

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2014 m. gruodžio 18 d.*

„Apeliacinis skundas — Karteliai — Europos jūrinių žarnų rinka — Juridinių subjektų perėmimas — Neteisėto elgesio priskyrimas — Bendrojo Teismo sumažinta bauda — Neribota teismo jurisdikcija“

Byloje C-434/13 P

dėl 2013 m. rugpjūčio 1 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Europos Komisija, atstovaujama S. Noë, V. Bottka ir R. Sauer, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

apeliantė,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

Parker Hannifin Manufacturing Srl, buvusiai *Parker ITR Srl*, įsteigtai Korsike (Italija),

Parker-Hannifin Corp., įsteigtai Meifild Haitse (Jungtinės Valstijos),

atstovaujamos advokatų F. Amato, F. Marchini Càmia ir B. Amory,

ieškovėms pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kuri sudaro kolegijos pirmininkas A. Tizzano, teisėjai S. Rodin, E. Levits, M. Berger (pranešėja) ir F. Biltgen,

generalinis advokatas M. Wathelet,

posėdžio sekretorius V. Tourrès, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2014 m. birželio 5 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2014 m. rugsėjo 4 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

* Proceso kalba: anglų.

Sprendimą

- 1 Savo apeliaciniu skundu Europos Komisija prašo panaikinti Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Parker ITR ir Parker Hannifin / Komisija* (T-146/09, EU:T:2013:258, toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo minėtas teismas iš dalies panaikino 2009 m. sausio 28 d. Komisijos sprendimą C(2009) 428 galutinis dėl procedūros pagal [EB] 81 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (byla COMP/39406 – Jūrinės žarnos, toliau – ginčijamas sprendimas) ir sumažino minėtu sprendimu skirtą baudą *Parker ITR Srl* (toliau – *Parker ITR*) bei šios baudos sumą, dėl kurios *Parker-Hannifin Corp.* (toliau – *Parker-Hannifin*) buvo pripažinta solidariai atsakinga.

Teisinis pagrindas

- 2 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų [EB 81] ir [EB 82] straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003 1 4, p. 1) 23 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Komisija savo sprendimu gali skirti baudas įmonėms ar įmonių asociacijoms, jei jos tyčia ar dėl neatsargumo:

- a) pažeidžia [EB 81] ar [EB 82] straipsnio nuostatas; <...>

<...>

Vienai įmonei ar įmonių asociacijai – pažeidimo dalyvei skiriama bauda negali viršyti 10 % jos bendrosios apyvartos praėjusiais ūkiniais metais.

<...>“

- 3 Dėl pagal šią nuostatą skirtos baudos dydžio teisminės kontrolės minėto reglamento 31 straipsnyje nustatoma, kad „Teisingumo Teismas turi neribotą jurisdikciją peržiūrėti sprendimus, kuriais Komisija yra nustačiusi vienkartinę ar periodinę baudą. Jis gali panaikinti, sumažinti ar padidinti skirtą vienkartinę ar periodinę baudą“.
- 4 Pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies a punktą skirtų baudų apskaičiavimo gairių (OL C 210, 2006, p. 2, toliau – 2006 m. gairės) 24 punkte numatyta, kad „siekiant visiškai atsižvelgti į kiekvienos įmonės dalyvavimo pažeidime [darant pažeidimą] trukmę, pagal pardavimo vertę nustatyta suma <...> bus padauginta iš dalyvavimo pažeidime [darant pažeidimą] metų skaičiaus. Trumpesnis nei šešių mėnesių laikotarpis bus laikomas puse metų; ilgesnis už šešis mėnesius, bet trumpesnis už metus laikotarpis bus laikomas metais“.
- 5 2006 m. gairių 28 punkte numatoma, kad bazinis baudos dydis gali būti padidintas, kai Komisija nustato, jog esama sunkinančių aplinkybių, pavyzdžiui, dėl pažeidimo organizatoriaus arba kurstytojo vaidmens.

Ginčo aplinkybės ginčijamas sprendimas

- 6 Šioje byloje nagrinėjamą veiklą jūrų žarnų sektoriuje 1966 m. pradėjo vykdyti *Pirelli* grupei priklausanti bendrovė *Pirelli Treg SpA*. Susijungus dviem *Pirelli* grupės dukterinėms bendrovėms, 1990 m. jas perėmė *ITR SpA*.
- 7 1993 m. *ITR SpA* įsigijo bendrovė *Saiag SpA*.

- 8 2001 m. grupei *Parker-Hannifin* vadovaujanti bendrovė *Parker-Hannifin* ir *Saiag SpA* pradėjo tartis dėl *Parker-Hannifin* galimybės įsigyti *ITR SpA* jūrinių žarnų veiklą. Atsižvelgdama į šio pardavimo galimybę, 2001 m. birželio mėn. *ITR SpA* įsteigė dukterinę bendrovę *ITR Rubber Srl* (toliau – *ITR Rubber*).
- 9 2001 m. gruodžio 5 d. *Parker-Hannifin Holding Srl*, visiškai *Parker-Hannifin* priklausanti dukterinė bendrovė, susitarė su *ITR SpA* perimti 100 % *ITR Rubber* akcijų.
- 10 Sutartyje buvo konkrečiai numatyta, kad *ITR SpA* kaučiuko žarnų sektorius (įskaitant jūrinių žarnų sektorių) perduodamas *ITR Rubber* įmonės *Parker-Hannifin Holding Srl* prašymu.
- 11 2001 m. gruodžio 19 d. *ITR SpA* savo veiklą jūrinių žarnų sektoriuje perdavė *ITR Rubber*.
- 12 Perdavimas įsigaliojo nuo 2002 m. sausio 1 d.
- 13 2002 m. sausio 31 d. *Parker-Hannifin Holding Srl* iš *ITR SpA* įsigijo *ITR Rubber* akcijų. Vėliau *ITR Rubber* tapo *Parker ITR*.
- 14 2007 m. Komisija pradėjo tyrimą dėl EB 81 straipsnio ir 1992 m. gegužės 2 d. Europos ekonominės erdvės susitarimo (OL L 1, 1994, p. 3) 53 straipsnio pažeidimo jūrinių žarnų rinkoje.
- 15 Ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje Komisija konstatavo, kad vienuolika įmonių, tarp kurių buvo *Parker ITR* ir *Parker-Hannifin*, Europos ekonominės erdvės (EEE) jūrinių žarnų sektoriuje darė vieną tęstinį EB 81 straipsnio ir EEE susitarimo 53 straipsnio pažeidimą, kuris įvairiais laikotarpiais truko nuo 1986 m. balandžio 1 d. iki 2007 m. gegužės 2 d. ir kurio tikslas buvo viešųjų pirkimų paskirstymas, kainų nustatymas, kvotų nustatymas, pardavimo sąlygų nustatymas, geografinių rinkų pasidalijimas ir keitimasis slapta informacija apie kainas, pardavimo kiekius ir viešuosius pirkimus.
- 16 Dėl atsakovių apeliaciniame procese Komisija ginčijamo sprendimo 1 straipsnio i ir j punktuose konstatavo, kad jos dalyvavo kartelyje nuo 1986 m. balandžio 1 d. iki 2007 m. gegužės 2 d. (*Parker ITR*) ir nuo 2002 m. sausio 31 d. iki 2007 m. gegužės 2 d. (*Parker-Hannifin*).
- 17 Todėl Komisija ginčijamo sprendimo 2 straipsnio pirmosios pastraipos e punkte *Parker ITR* skyrė 25 610 000 eurų baudą, patikslinusi, kad iš šios sumos *Parker-Hannifin* yra bendrai ir solidariai atsakinga už 8 320 000 eurų sumokėjimą.

Skundžiamas sprendimas

- 18 *Parker ITR* ir *Parker-Hannifin* pareiškė Bendrajame Teisme ieškinį, juo prašė pirmiausia panaikinti ginčijamą sprendimą, kiek jis su jomis susijęs, o nepatenkinus šio reikalavimo – sumažinti skirtą baudą. Savo ieškiniui pagrįsti jos pateikė devynis pagrindus.
- 19 Skundžiamu sprendimu Bendrasis Teismas pripažino pagrįsta pirmojo ieškinio pagrindo pirmą dalį, susijusią su asmeninės atsakomybės principo pažeidimu, ir panaikino ginčijamo sprendimo 1 straipsnio i punktą, kiek juo *Parker ITR* atsakomybė pripažinta už laikotarpį iki 2002 m. sausio 1 d. Šiuo atžvilgiu Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 115 ir 116 punktuose nusprendė:

„115 Reikia konstatuoti, kad, pirma, nuo 2001 m. birželio 27 d. iki 2002 m. sausio 31 d. *ITR Rubber* buvo 100 % *ITR [SpA]* priklausanti dukterinė bendrovė ir, antra, veiklos, susijusios su kaučiuko žarnomis, perleidimas *ITR Rubber* realiai įvyko tik 2002 m. sausio 1 d., o Komisijos byloje nėra duomenų, kurie įrodytų, kad *ITR Rubber* iki šios datos vykdė kokią nors veiklą, juo labiau susijusią su jūriniais vamzdžiais. Kadangi 2001 m. gruodžio 5 d. sudaryta sutartimi *ITR [SpA]* perdavė visas *ITR Rubber* akcijas *Parker-Hannifin* ir perleido minėtas akcijas pastarajai įmonei

2002 m. sausio 31 d., akivaizdu, kad įsteigdama dukterinę bendrovę, kuriai perleido veiklą, susijusią su kaučiuko žarnomis, *ITR [SpA]* siekė parduoti šios dukterinės bendrovės akcijas nesusijusiai įmonei <...>

- 116 Tokiomis aplinkybėmis juridinis asmuo, kuris valdė atitinkamą įmonę, kai buvo padarytas pažeidimas, t. y. *ITR [SpA]* ir jos patronuojanti [patronuojančioji] bendrovė *Saiag[SpA]*, privalo atsakyti už pažeidimą, net jei priimant sprendimą, kuriuo konstatuojamas pažeidimas, už veiklą, susijusią su jūrinėmis žarnomis, buvo atsakinga kita įmonė, šiuo atveju *Parker-Hannifin*. Asmeninės atsakomybės principo negali užgožti įmonės ekonominio tęstinumo principas, kai, kaip šioje byloje, kartelyje dalyvaujanti įmonė, šiuo atveju *Saiag [SpA]* ir jos dukterinė bendrovė *ITR [SpA]*, perleido savo verslo dalį trečiam nepriklausomam asmeniui, ir nėra jokių struktūrinių ryšių tarp pirminio ir naujojo valdytojų, t. y. tarp *Saiag [SpA]* ar *ITR [SpA]* ir *Parker-Hannifin*.“
- 20 Dėl penktojo ir šeštojo ieškinio pagrindų, susijusių su *Parker ITR* ir *Parker-Hannifin* skirtos baudos padidiniu dėl *Parker ITR* kaip organizatorės vaidmens nuo 1999 birželio mėn. iki 2001 m. rugsėjo mėn., Bendrasis Teismas konstatavo: „kadangi pirmasis ieškinio pagrindas buvo pripažintas pagrįstu“, reikia pripažinti pagrįstais iš šiuos ieškinio pagrindus (skundžiamo sprendimo 139 ir 140, 145 ir 146, taip pat 253 ir 254 punktai).
- 21 Bendrasis Teismas atmetė kitus ieškinio pagrindus. Konkrečiai dėl aštuntojo ieškinio pagrindo, be kita ko, susijusio su Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies pažeidimu apskaičiuojant maksimalią 10 % apyvartos ribą, taikomą baudai, dėl kurios *Parker ITR* buvo pripažinta asmeniškai atsakinga, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 227 ir 228 punktuose nusprendė:
- „227<...> vadovaujantis nusistovėjusia teismų praktika, maksimalios 10 % ribos įtvirtinimo tikslą galima pasiekti tik jei ši riba visų pirma taikoma kiekvienam sprendimo, kuriuo skiriama bauda, adresatui. Ir tik po to, jei paaiškėja, kad įmonė, kaip už baudžiamą pažeidimą atsakingą ekonominį subjektą, sudaro keli sprendimo, kuriuo skiriama bauda, adresatai ir jei tokia padėtis išlieka ir šio sprendimo priėmimo momentu, ši riba gali būti apskaičiuojama remiantis šios įmonės bendra, t. y. visų jos sudedamųjų dalių, apyvarta (Sprendimo *Tokai Carbon ir kt. / Komisija*, [T-71/03, T-74/03, T-87/03 ir T-91/03, EU:T:2005:220] 390 punktas).
- 228 Kadangi pirmasis ieškinio pagrindas buvo pripažintas pagrįstu, aštuntasis ieškinio pagrindas, kiek jis susijęs su pažeidimo laikotarpiu iki 2002 m. sausio 228 d., kada pažeidimą darė *ITR [SpA]*, neturi prasmės. Kita vertus, šis ieškinio pagrindas yra nepagrįstas, kiek jis susijęs su pažeidimo laikotarpiu po 2002 m. sausio 1 d., nes šiuo laikotarpiu, išskyrus vieną mėnesį, *Parker ITR* ir *Parker-Hannifin* sudarė vieną ekonominį vienetą, atsakingą už baudžiamą pažeidimą. Todėl maksimali baudos riba galėjo būti apskaičiuota remiantis bendra šio ekonominio vieneto, t. y. visų jį sudarančių sudedamųjų dalių, apyvarta.“
- 22 Pasinaudodamas savo neribota jurisdikcija Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 246–255 punktuose perskaičiavo *Parker ITR* skirtinos baudos dydį ir ją sumažino iki 6 400 000 eurų. Sumą, už kurią *Parker-Hannifin* pripažinta solidariai atsakinga, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 257 punkte sumažino iki 6 300 000 eurų, nes solidari šios bendrovės atsakomybė negali būti pripažinta už laikotarpį nuo 2002 m. sausio 1 d. iki sausio 31 d.

Šalių reikalavimai

- 23 Komisija Teisingumo Teismo prašo:
- panaikinti skundžiamą sprendimą, kiek juo Bendrasis Teismas iš dalies panaikino ginčijamą sprendimą ir sumažino *Parker ITR* ir *Parker-Hannifin* skirtiną baudą,

- atmesti Bendrajam Teismui pateiktą ieškinį,
- priteisti iš atsakovių apeliaciniame procese visas bylinėjimosi išlaidas.

24 *Parker ITR* ir *Parker-Hannifin* Teisingumo Teismo prašo:

- atmesti apeliacinį skundą,
- priteisti iš Komisijos visas bylinėjimosi išlaidas.

Dėl prašymo atnaujinti žodinę proceso dalį

- 25 Kadangi žodinė proceso dalis buvo užbaigta 2014 m. rugsėjo 4 d. pateikus generaliniam advokatui savo išvadą, atsakovės apeliaciniame procese 2014 m. spalio 14 d. raštu paprašė atnaujinti žodinę proceso dalį; ji Teisingumo Teismo kanceliarija gavo 2014 m. spalio 20 d.
- 26 Grįsdamos šį prašymą jos iš esmės nurodo, kad klausimas (kuris kiltų, jei būtų panaikintas skundžiamas sprendimas), kaip apskaičiuojant *Parker ITR* skirtiną baudą turėtų būti taikoma Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje numatyta maksimali 10 % riba tam laikotarpiui, kai ši bendrovė nepriklausė *Parker-Hannifin* grupei, turi būti aptartas laikantis rungimosi principo. Atsakovės apeliacinėje byloje visų pirma nurodo, kad Teisingumo Teismas tą pačią dieną, kaip ir generalinio advokato išvada šioje byloje, priėmė šiuo klausimu svarbų sprendimą (Sprendimas *YKK ir kt. / Komisija*, C-408/12 P, EU:C:2014:2153). Antra, jos tvirtina, jog nusprendęs, kad Bendrasis Teismas prieš atmesdamas jų šiuo klausimu pateiktus argumentus nagrinėjo šių pagrindumą, generalinis advokatas klaidingai suprato skundžiamą sprendimą. Jos nurodo neturėjusios galimybės išsakyti savo nuomonę šioje byloje dėl priešpriešinio apeliacinio skundo nepateikimo pasekmių.
- 27 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad pagal Procedūros reglamento 83 straipsnį Teisingumo Teismas, išklausęs generalinį advokatą, gali nutarti atnaujinti žodinę proceso dalį, jeigu, be kita ko, mano, kad jam nepateikta pakankamai informacijos, arba jeigu baigus žodinę proceso dalį šalis pateikė naują faktą, kuris gali būti lemiamas šiam teismui priimant sprendimą, arba jeigu nagrinėjant bylą reikia remtis argumentu, dėl kurio šalys ar Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnyje nurodyti suinteresuotieji asmenys nepateikė nuomonės (Sprendimo *Buono ir kt. / Komisija*, C-12/13 P ir C-13/13 P, EU:C:2014:2284, 26 punktą ir nurodyta teismų praktika).
- 28 Šiuo atveju Teisingumo Teismas, išklausęs generalinį advokatą, nutarė, jog turi pakankamai informacijos, kad galėtų priimti sprendimą, kad nagrinėjant šią bylą nebūtina remtis argumentais, kurie nebuvo aptarti šalių, ir kad Sprendimas *YKK ir kt. / Komisija* (EU:C:2014:2153) nėra nauja faktinė aplinkybė, galinti turėti lemiamą reikšmę priimant sprendimą.
- 29 Be to, remiantis SESV 252 straipsnio antra pastraipa, generalinio advokato pareiga – viešame posėdyje visiškai nešališkai ir nepriklausomai teikti motyvuotą išvadą dėl bylų, kuriose pagal Teisingumo Teismo statutą jis turi dalyvauti. Teisingumo Teismas nėra saistomas nei generalinio advokato išvados, nei motyvų, kuriais remdamasis jis pateikė minėtą išvadą (Sprendimo *Buono ir kt. / Komisija*, EU:C:2014:2284, 27 punktą ir nurodyta teismų praktika).
- 30 Todėl prašymas atnaujinti žodinę proceso dalį turi būti atmestas.

Dėl apeliacinio skundo

31 Grįsdama savo apeliacinį skundą Komisija nurodo du pagrindus.

Dėl apeliacinio skundo pirmojo pagrindo, susijusio su klaidingu teismų praktikos dėl ekonominio tęstinumo kriterijaus taikymu

Šalių argumentai

- 32 Komisija tvirtina, jog skundžiamo sprendimo 116 punkte nusprendamas, kad asmeninės atsakomybės principo negali užgožti įmonės ekonominio tęstinumo principas, kai, kaip šioje byloje, kartelyje dalyvaujanti įmonė perleidžia savo verslo dalį trečiam nepriklausomam asmeniui, ir nėra jokių struktūrinių ryšių tarp pirminio ir naujojo valdytojų, Bendrasis Teismas susiejo dvi skirtingas operacijas ir supainiojo taikytinus teisinius kriterijus. Bendrasis Teismas manė, kad svarbi tik antroji iš dviejų operacijų, susijusi su vienos grupės dukterinės bendrovės pardavimu kitai grupei, t. y. *Saiag* grupei priklausančios *ITR Rubber* pardavimas *Parker-Hannifin* grupei. O pirmąją operaciją, atliktą iki šio pardavimo, kurios tikslas buvo perleisti vieno subjekto veiklą kitam tos pačios grupės subjektui, t. y. tarp *ITR SpA* ir *ITR Rubber*, priklausančių *Saiag* grupei, Bendrasis Teismas ignoravo. Komisija mano, kad šis perdavimas įvyko tokiomis sąlygomis, kurios teismų praktikoje pripažįstamos ekonominiu tęstinumu, nes perleidimo metu atitinkamus subjektus kontroliavo tas pats asmuo ir jie buvo glaudžiai susiję ekonominiu ir organizaciniu aspektu (žr., be kita ko, Sprendimo *ETI ir kt.*, C-280/06, EU:C:2007:775, 48 ir 49 punktus).
- 33 Komisijos nuomone, norint veiklos perėmėjui priskirti atsakomybę už neteisėtą veiklos perleidėjo elgesį, nebūtina, kad tarp jų esantys struktūriniai ryšiai išliktų visą pažeidimo laikotarpį. Tai, kad šiuo atveju *ITR Rubber* neliko *Saiag SpA* grupėje ir kad nuo jos įsteigimo iki pardavimo *Parker-Hannifin* grupei praėjo mažai laiko, neturi reikšmės.
- 34 Komisija priduria, kad, priešingai tam, ką skundžiamo sprendimo 116 punkte nusprendė Bendrasis Teismas, ji neprivalėjo atsakomybės už pažeidimą priskirti patronuojančiosioms bendrovėms *Saiag SpA* ir *ITR SpA*. Šioje byloje pasirinkusi atsakomybę už pažeidimą priskirti *ITR Rubber*, kaip šių bendrovių ekonominei perėmėjai, Komisija pasinaudojo teismų praktikoje jai pripažinta diskrecija.
- 35 Atsakydamos į tai, atsakovės apeliacinėje byloje, priešingai tam, ką teigia Komisija, nurodo, kad Teisingumo Teismas Sprendime *ETI ir kt.* (EU:C:2007:775) nenustatė mechaninės taisyklės, pagal kurią vien dėl praeityje buvusio struktūrinio ryšio tarp veiklos, susijusios su pažeidimu, perleidėjo ir jos perėmėjo veiklos perėmėjas tampa savaimė atsakingas už perleidėjo padarytą pažeidimą. Teisingumo Teismas aiškiai nusprendė, kad taip gali būti tik įrodžius, kad perleidėjas ir perėmėjas buvo veiksmingai kontroliuojami to paties asmens tuo metu, kai buvo struktūrinis ryšys, ir kad jie taikė iš esmės tą pačią komercinę politiką.
- 36 Tačiau ginčijamame sprendime Komisija visiškai neįvertino, ar per trumpą laiką, kai *ITR SpA* ir *ITR Rubber* siejo struktūrinis ryšys, buvo tenkinamos minėtos dvi sąlygos. Šiuo klausimu ginčijamame sprendime paminėta tik tai, kad tuo metu, kai *ITR SpA* perdavė jūrinių žarnų veiklą *ITR Rubber*, pastaroji bendrovė „visiškai priklausė“ pirmajai. Minėtame sprendime visai nenurodyta teismų praktika, pagal kurią patronuojančiąją bendrovę galima laikyti darančia lemiamą įtaką jai 100 % priklausančiai dukterinei bendrovei. Be to, jeigu ginčijamas sprendimas būtų aiškiai paremtas tokia prielaida, būtų pažeista atsakovių apeliacinėje byloje teisė į gynybą, nes ši prielaida nebuvo aiškiai nurodyta pranešime apie kaltinimus.
- 37 Todėl atsakovės apeliacinėje byloje mano: kadangi Komisija ginčijamame sprendime neįvertino, ar *ITR SpA* ir *ITR Rubber* trumpą laiką, kai jas siejo struktūrinis ryšys, sudarė vieną įmonę, Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai konstatavo, kad *Parker ITR* negalėjo būti laikoma atsakinga už *ITR SpA* elgesį vien remiantis praeityje buvusiu struktūriniu ryšiu.

38 Be to, atsakovės apeliacinėje byloje teigia, kad jei pirmasis apeliacinio skundo pagrindas būtų pripažintas pagrįstu arba Teisingumo Teismas nuspręstų, kad reikia iš naujo apskaičiuoti baudos dydį, skundžiamo sprendimo 139 ir 140, 145 ir 146, taip pat 253 ir 254 punktai, kuriuose Bendrasis Teismas pripažino pagrįstais penktąjį ir šeštąjį jų ieškinio pagrindus ir nusprendė, kad joms skirtos baudos dydis nepagrįstai buvo padidintas dėl to, jog *Parker ITR* nuo 1999 m. birželio iki 2001 m. rugsėjo mėn. buvo pažeidimo organizatorė, tapo galutiniai, nes Komisija jų neginčija savo apeliaciniame skunde.

Teisingumo Teismo vertinimas

39 Remiantis nusistovėjusia teismų praktika, Sąjungos konkurencijos teisė taikoma įmonių veiklai, o sąvoka „įmonė“ apima bet kurią ūkinę veiklą vykdančią subjektą, neatsižvelgiant į jo teisinį statusą ar finansavimo būdus. Kai toks ūkio subjektas pažeidžia konkurencijos taisykles, remiantis asmeninės atsakomybės principu, jis turi atsakyti už tą pažeidimą (žr., be kita ko, Sprendimo *Versalis / Komisija*, C-511/11, EU:C:2013:386, 51 punktą ir nurodytą teismų praktiką).

40 Teisingumo Teismas pažymėjo, kad kai konkurencijos normas pažeidęs subjektas patiria teisinio ar organizacinio pobūdžio reformas, šie pasikeitimai nebūtinai lemia, kad sukurta nauja įmonė nėra atsakinga už pirmtakės padarytus konkurencijos normų pažeidimus, jei ekonominiu požiūriu abu subjektai sutampa. Iš tikrųjų, jeigu įmonės galėtų išvengti sankcijų paprasčiausiai pakeitusios savo tapatybę restruktūrizacija, perdavimu arba kitomis teisinėmis arba organizacinėmis reformomis, taip būtų pakenkta tikslui persekioti už konkurencijos taisyklių neatitinkančius veiksmus ir, taikant atgrasančias sankcijas, užkirsti kelią jų pasikartojimui (Sprendimo *ETI ir kt.*, EU:C:2007:775, 41 ir 42 punktai ir nurodyta teismų praktika).

41 Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, jog tuo atveju, kai du subjektai sudaro tą patį ekonominį vienetą, aplinkybė, kad pažeidimą padaręs subjektas vis dar egzistuoja, savaime netrukdo nubausti subjekto, kuriam jis perdavė savo ūkinę veiklą. Konkrečiai kalbant, toks sankcijos skyrimas visų pirma priimtinas tuomet, kai šiuos subjektus kontroliavo tas pats asmuo ir jie, atsižvelgiant į ryšius, juos glaudžiai siejančius ekonominiu ir organizaciniu aspektais, iš esmės laikėsi tos pačios komercinės politikos (Sprendimo *ETI ir kt.*, EU:C:2007:775, 48 ir 49 punktai ir nurodyta teismų praktika bei Sprendimo *Versalis / Komisija*, EU:C:2013:386, 52 punktas).

42 Nagrinėjamu atveju pirmasis apeliacinio skundo pagrindas susijęs su klausimu, ar už pažeidimą, dėl kurio ginčijamame sprendime skirtos sankcijos, *ITR Rubber* gali būti pripažinta atsakinga už laikotarpį iki 2002 m. sausio 1 d. remiantis šio sprendimo 40 ir 41 punktuose nurodytoje teismų praktikoje įtvirtintais principais.

43 Komisijos nuomone, Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad minėta institucija ginčijamame sprendime klaidingai taikė minėtą teismų praktiką, nes tarp perleidėjo ir perėmėjo nebuvo struktūrinių ryšių. Atsakovės apeliacinėje byloje mano, kad Bendrasis Teismas teisingai pritaikė minėtą teismų praktiką, nes Komisija nepateikė įrodymų, kad tarp dviejų atitinkamų subjektų buvo realus ryšys.

– Dėl struktūrinio ryšio tarp perleidėjo ir perėmėjo buvimo vertinimo

44 Pirmiausia reikia priminti, kad Komisija kaltina *ITR Rubber* neteisėtu elgesiu, kuris tęsėsi nuo 1986 m. balandžio 1 d. iki 2007 m. gegužės 2 d., ir išskiria du laikotarpius, pirmasis – nuo 1986 m. balandžio 1 d. iki 2001 m. gruodžio 31 d., antrasis – nuo 2002 m. sausio mėn.

45 Dėl laikotarpio nuo 1986 m. balandžio 1 d. iki 2001 m. gruodžio 31 d. Komisija, kaip matyti iš ginčijamo sprendimo 328 ir 370 konstatuojamųjų dalių, pirmiausia konstatavo, kad 2002 m. sausio 1 d. *ITR SpA* buvo atsakinga už savo pačios ir už savo pirmtakės *Pirelli Treg SpA*, kurią ji paprasčiausiai prisijungė 1990 m. gruodžio mėn., elgesį. Paskui Komisija konstatavo, kad tą pačią

2002 m. sausio 1 d. atliekant reorganizaciją grupės viduje *ITR SpA* savo veiklą jūrinių žarnų sektoriuje perleido jai visiškai priklausančiai dukterinei bendrovei *ITR Rubber*. Komisija taip pat konstatavo, kad šio perleidimo metu *ITR SpA* ir *ITR Rubber* ekonominiu požiūriu jungė patronuojančiosios bendrovės ir visiškai jai priklausančios dukterinės bendrovės ryšys ir jos sudarė tą pačią įmonę. Komisija nusprendė, kad šiuo atveju laikantis Teisingumo Teismo praktikos atsakomybė už perleidėjo ankstesnę neteisėtą veiklą gali būti perduota perėmėjui, net jei perleidėjas ir toliau juridškai egzistuoja.

- 46 Esant tokiai situacijai reikia konstatuoti, kad skundžiamo sprendimo 116 punkte atmesdamas ekonominio tęstinumo principo taikymo galimybę tokiu atveju, kai, kaip šioje byloje, tarp perleidėjos, t. y. *Saiag SpA* ar jos dukterinės bendrovės *ITR SpA*, ir perėmėjos, t. y. *Parker-Hannifin*, nėra jokio struktūrinio ryšio, Bendrasis Teismas savo vertinime sujungė dvi skirtingas operacijas. Bendrasis Teismas neatsižvelgė į aplinkybę, kad iš pradžių *ITR SpA* perleido savo veiklą jūrinių žarnų sektoriuje vienai iš savo dukterinių bendrovių, o vėliau šią dukterinę bendrovę perleido *Parker-Hannifin*.
- 47 Dėl argumentų, kuriais remdamasis savo vertinime neatsižvelgė į *ITR SpA* veiklos perleidimą jos dukterinei bendrovei *ITR Rubber*, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 115 punkte nurodė, kad ši dukterinė bendrovė grupėje egzistavo tik septynis mėnesius ir labai trumpai (vieną mėnesį) vykdė veiklą, susijusią su jūrinėmis žarnos, konkrečiai kalbant, ji buvo įsteigta tik tam, kad ją vėliau būtų galima parduoti trečiajai įmonei. Todėl Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 116 punkte nusprendė, kad tokiomis aplinkybėmis už neteisėtą veiklą iki 2002 m. sausio 1 d. turi atsakyti ankstesnis aptariamąs veiklos vykdytojas, t. y. *ITR SpA* ir jos patronuojančioji bendrovė *Saiag SpA*.
- 48 Norint išnagrinėti Bendrojo Teismo argumentų nuoseklumą, reikia išsiaiškinti, ar šie vertinimai, susiję atitinkamai su data, nuo kada perleidėją ir perėmėją turėjo sieti struktūriniai ryšiai, ir laikotarpiu, per kurį šie ryšiai turėjo jas sieti, bei su veiklos perdavimo tikslu, yra reikšmingi norint nustatyti ekonominio tęstinumo atvejį. Taip pat reikia patikrinti, ar nagrinėjamu atveju Komisija turėjo ankstesniems veiklos vykdytojams priskirti atsakomybę už pažeidimą, padarytą iki minėto perleidimo.
- 49 Pirma, dėl datos, nuo kada perleidėją ir perėmėją turėjo sieti struktūriniai ryšiai, ir dėl laikotarpio, per kurį šie ryšiai turėjo jas sieti, kad būtų galima nuspręsti, jog tai ekonominio tęstinumo atvejis, reikia pažymėti, kad Teisingumo Teismas yra pripažinęs tokį atvejį tiek tada, kai veikla buvo perleista darant pažeidimą ir šiuo laikotarpiu perleidėją ir perėmėją siejo struktūriniai ryšiai (Sprendimo *ETI ir kt.*, EU:C:2007:775, 45 ir 50 punktai), tiek tada, kai toks perleidimas įvyko jau pasibaigus pažeidimui, jei šio perleidimo metu minėtus subjektus siejo struktūriniai ryšiai (žr., be kita ko, Sprendimo *Aalborg Portland ir kt. / Komisija*, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ir C-219/00 P, EU:C:2004:6, 59, 351, 356 ir 357 punktus). Nė vienu iš šių atvejų Teisingumo Teismas nenurodė, kad šie ryšiai būtinai turi išlikti iki sprendimo, kuriuo už pažeidimą skiriamos sankcijos, priėmimo.
- 50 Kaip savo išvados 68 punkte nurodė generalinis advokatas, tuo remiantis darytina išvada, kad norint nustatyti, ar yra ekonominis tęstinumas, reikšminga data vertinant, ar veikla buvo perduota grupės viduje, ar tarp nepriklausomų įmonių, turi būti pati veiklos perdavimo diena.
- 51 Nors reikia, kad šiuo momentu tarp perleidėjo ir perėmėjo būtų struktūriniai ryšiai, leidžiantys remiantis asmeninės atsakomybės principu nuspręsti, kad abu subjektai sudaro vieną įmonę, vis dėlto atsižvelgiant į ekonominio tęstinumo principu siekiamą tikslą nereikalaujama, kad šie ryšiai būtų visą likusį pažeidimo laikotarpį arba iki sprendimo, kuriuo už pažeidimą skiriamos sankcijos, priėmimo. Iš tikrųjų, kaip buvo nurodyta šio sprendimo 40 punkte, taikant šį principą siekiama išvengti, kad atitinkamų įmonių restruktūrizacija ar perdavimu būtų pakenkta konkurencijos taisyklių naudingumui. Kalbant apie šį vertinimą, reikia pridurti, jog pagal teisinio saugumo principą reikalaujama, kad atsakomybės priskyrimas nepriklausytų nuo atsitiktinumo, kaip antai naujų atitinkamų įmonių struktūrinių pakeitimų.

- 52 Taip pat dėl tų pačių priežasčių nebūtina, kad struktūriniai ryšiai, leidžiantys nustatyti ekonominį tęstinumą, tęstusi minimalų laikotarpį, kuris bet kuriuo atveju galėtų būti nustatomas tik kiekvienu konkrečiu atveju ir retroaktyviai.
- 53 Antra, dėl siekiant nustatyti ekonominį tęstinumą atsižvelgimo į veiklos perdavimo tikslą pažymėtina, kad remiantis teisinio saugumo principu kaip nereikšmingą reikia atmesti skundžiamo sprendimo 115 punkte nurodytą aplinkybę, kad perėmėja buvo sukurta ir gavo turtą tik turint tikslą ją vėliau perduoti nepriklausomam trečiajam asmeniui. Taikant ekonominio tęstinumo principą atsižvelgimas į dukterinės bendrovės įsteigimo ekonominius motyvus, kaip ir į artimesnį ar tolimesnį tikslą perduoti šią dukterinę bendrovę trečiajai įmonei, lemtų subjektyvumą, nesuderinamą su minėto principo skaidriumu ir iš anksto numatomu taikymu.
- 54 Trečia, dėl skundžiamo sprendimo 116 punkte pateikto tvirtinimo, kad Komisija šiuo atveju atsakomybę už pažeidimą, padarytą iki veiklos perdavimo, turėjo priskirti ankstesniems veiklos vykdytojams, reikia pažymėti, kad jis susijęs su klaidingais argumentais, kuriais remdamasis Bendrasis Teismas nuo pat pradžių atmetė ekonominio tęstinumo galimybę. Vis dėlto iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, kad kai nustatoma tokia situacija, aplinkybė, kad pažeidimą padaręs subjektas vis dar egzistuoja, savaime netrukdo nubausti subjekto, kuriam jis perdavė savo ūkinę veiklą (žr., be kita ko, Sprendimo *Versalis / Komisija*, EU:C:2013:386, 52–54 punktus).
- 55 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 115 ir 116 punktuose neatsižvelgęs į veiklos perleidimo metu buvusius ryšius tarp *ITR SpA* ir *ITR Rubber* nusprendė, kad nagrinėjamu atveju nėra ekonominio tęstinumo, nes nėra struktūrinių ryšių tarp perleidėjos ir perėmėjos, šiuo atveju tarp *Saiag SpA* ar *ITR SpA* ir *Parker-Hannifin*.
- 56 Vis dėlto ši klaida galėtų būti nereikšminga, jei paaiškėtų, kad bet kuriuo atveju reikia atmesti ekonominio tęstinumo situaciją dėl realių *ITR SpA* ir *ITR Rubber* ryšių nebuvimo. Atsižvelgiant į tai reikia išnagrinėti atsakovių apeliacinėje byloje argumentą, kad Bendrasis Teismas pagrįstai atmetė ekonominį tęstinumą, nes Komisija ginčijamame sprendime nepatikrino, ar iš tikrųjų *ITR Rubber* buvo realiai kontroliuojama *ITR SpA*.
- Dėl realių ryšių tarp perleidėjos ir perėmėjos egzistavimo vertinimo
- 57 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad Komisija ginčijamo sprendimo 370 konstatuojamojoje dalyje aiškiai konstatavo, kad veiklos perleidimo metu šias dvi bendroves ekonominiu požiūriu jungė patronuojančiosios bendrovės ir visiškai jai priklausančios dukterinės bendrovės ryšys ir jos sudarė tą pačią įmonę.
- 58 Iš nusistovėjusios teismo praktikos taip pat matyti, kad konkrečiu atveju, kai patronuojančiajai bendrovei priklauso visas arba beveik visas jos dukterinės bendrovės, pažeidusios Sąjungos konkurencijos taisyklės, kapitalas, egzistuoja nuginčijama prezumpcija, kad ši patronuojančioji bendrovė iš tikrųjų daro lemiamą įtaką savo dukterinei bendrovei. Esant tokiai situacijai, tam, kad Komisija konstatuotų, jog ši prezumpcija taikoma, jai pakanka įrodyti, kad visas arba beveik visas dukterinės bendrovės kapitalas priklauso jos patronuojančiajai bendrovei (žr., be kita ko, Sprendimo *Akzo Nobel ir kt. / Komisija*, C-97/08 P, EU:C:2009:536, 60 punktą; Sprendimo *Eni / Komisija*, C-508/11 P, EU:C:2013:289, 47 punktą ir nurodytą teismų praktiką bei Sprendimo *Schindler Holding ir kt. / Komisija*, C-501/11 P, EU:C:2013:522, 105–111 punktus).
- 59 Atsakovės apeliacinėje byloje negali tvirtinti, kad ginčijamame sprendime neminima ši teismų praktika, nes minėto sprendimo 325 konstatuojamojoje dalyje pateikiama aiški nuoroda į ją. Apeliaciniame procese jos taip pat negali remtis jų teisės į gynybą pažeidimu dėl diskusijų apie šią prezumpciją nebuvimo per administracinę procedūrą. Kadangi Bendrajam Teismui pateiktame ieškinyje jos

nesirėmė tokiu pažeidimu, o ginčijo tik šios prezumpcijos taikymo jų atžvilgiu pagrįstumą, šis argumentas bet kuriuo atveju turi būti atmestas kaip nepriimtinas, nes yra naujas (žr., be kita ko, Sprendimo *Gasconne Sack Deutschland*, C-40/12 P, EU:C:2013:768, 51 ir 52 punktus).

- 60 Dėl atsakovių apeliaciniame procese tvirtinimo, kad Sprendime *ETI ir kt.* (EU:C:2007:775, 50 ir 51 punktai) pripažinęs struktūrinį dviejų nagrinėjamų subjektų, t. y. kad jie abu priklausė tai pačiai viešosios valdžios institucijai, ryšį Teisingumo Teismas vis dėlto nusprendė, kad nacionalinis teismas pats turi patikrinti, ar šie subjektai buvo „valdomi“ minėtos viešosios valdžios institucijos, pakanka pažymėti, jog normalu, kad Teisingumo Teismas prejudicinio klausimo atveju, kai faktines aplinkybes turi vertinti nacionalinis teismas, nutarė, kad pastarasis turi patikrinti toje byloje nagrinėtų subjektų, iš kurių du buvo viešojo valdymo įstaigos, santykius.
- 61 Kita vertus, šioje byloje nagrinėjamos tik dvi komercinės bendrovės, kurių vienai priklauso visas kitos kapitalas, t. y. situacija, atitinkanti nagrinėjamą Sprendime *Akzo Nobel ir kt.* / Komisija (EU:C:2009:536). Taigi, priešingai, nei tvirtina atsakovės apeliaciniame procese, Komisija pagrįstai galėjo remtis prezumpcija, kad patronuojančioji bendrovė *ITR SpA* darė lemiamą įtaką savo dukterinės bendrovės *ITR Rubber* komercinei politikai.
- 62 Vis dėlto reikia pažymėti, kad minėta faktinės lemiamos įtakos prezumpcija gali būti paneigta pateikus pakankamų įrodymų, jog dukterinė bendrovė rinkoje veikia savarankiškai. Todėl atitinkami subjektai turi pateikti visus duomenis apie ekonominius, organizacinius ir teisinius ryšius, siejančius dukterinę ir patronuojančiąją bendrovę, kuriuos jie laiko galinčiais įrodyti, kad dukterinės bendrovės elgesys rinkoje yra savarankiškas, todėl jos nėra vienas ekonominis vienetas (žr., be kita ko, Sprendimo *Elf Aquitaine / Komisija*, C-521/09 P, EU:C:2011:620, 56, 58 ir 65 punktus bei nurodytą teismų praktiką).
- 63 Nagrinėjamu atveju iš Teisingumo Teismui pateiktos medžiagos matyti, kad savo ieškinyje Bendrajame Teisme atsakovės apeliacinėje instancijoje tvirtino, kad ekonominiai, organizaciniai ir teisiniai *ITR SpA* ir *ITR Rubber* ryšiai nuo pastarosios bendrovės įsteigimo 2001 m. birželio 27 d. iki jos perleidimo *Parker-Hannifin* 2002 m. sausio 31 d. neleido *ITR SpA* daryti lemiamos įtakos savo dukterinei bendrovei. Šiuo klausimu jos nurodė, kad nuo įsteigimo iki 2002 m. sausio 1 d. *ITR Rubber* nevykdė jokios ūkinės veiklos. Nuo 2001 m. gruodžio 5 d., kai buvo pasirašyta *ITR SpA* ir *Parker-Hannifin* sutartis dėl *ITR Rubber* perleidimo, *ITR SpA* ir *ITR Rubber* santykiai buvo reglamentuojami Bendrajam Teismui pateikta sutartimi, kurios sąlygos draudė *ITR SpA* daryti bet kokią įtaką *ITR Rubber*. Vis dėlto Komisija ginčijo šiuos argumentus.
- 64 Nuo pat pradžių atmetęs ekonominio tęstinumo galimybę Bendrasis Teismas nenagrinėjo nei *Parker ITR* ir *Parker-Hannifin* pateiktų argumentų ir įrodymų, nei Komisijos prieštaravimų.
- 65 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, nes, kad patikrintų, ar Komisija teisingai taikė ekonominio tęstinumo principą, nenagrinėjo šalių jam pateiktos informacijos dėl realių ryšių, pasireiškusių *ITR SpA* lemiamą įtaką *ITR Rubber*, buvimo arba nebuvimo.
- 66 Iš to matyti, kad pirmasis apeliacinio skundo pagrindas turi būti pripažintas pagrįstu, o skundžiamas sprendimas panaikintas tiek, kiek jame Bendrasis Teismas konstatavo, kad dėl to sprendimo 115 ir 116 punktuose išdėstytų priežasčių *Parker ITR* negali būti priskirta atsakomybė už pažeidimo laikotarpį iki 2002 m. sausio 1 d.
- 67 Siekiant nuoseklumo ir užtikrinant teisinį saugumą, reikia pažymėti, kad, priešingai, nei tvirtina atsakovės apeliaciniame procese, skundžiamas sprendimas taip pat turi būti panaikintas tiek, kiek jame darant paprasčiausią išvadą be nagrinėjimo iš esmės 139 ir 140, 145 ir 146, taip pat 253 ir 254 punktuose panaikinamas ginčijamu sprendimu skirtos baudos padidinimas dėl *Parker ITR* nuo 1999 m. birželio mėn. iki 2001 m. rugsėjo mėn. vaidinto kartelio organizatorės vaidmens.

Dėl apeliacinio skundo antrojo pagrindo, susijusio su tuo, kad Bendrasis Teismas nusprendė „ultra petita“ ir pažeidė diskriminacijos draudimo principą

Šalių argumentai

- 68 Komisija teigia, kad 100 000 EUR sumažinęs baudą iki sumos, dėl kurios *Parker Hannifin*, kaip patronuojančioji bendrovė yra bendrai atsakinga už *Parker ITR* skirtos baudos sumokėjimą, Bendrasis Teismas priėmė sprendimą *ultra petita*. Iš tiesų *Parker-Hannifin* ieškinyje neginčijo nei realios savo dalyvavimo darant pažeidimą trukmės (be to, Bendrasis Teismas tai patvirtino skundžiamo sprendimo 129 ir 256 punktuose), nei koeficiento, susijusio su trukme, Komisijos pritaikyto apskaičiuojant baudos dydį.
- 69 Komisija pažymi, kad skundžiamo sprendimo 257 punkte nurodyti motyvai šiam sumažinimui pateisinti („nes solidari *Parker-Hannifin* atsakomybė negali būti pripažinta už laikotarpį nuo 2002 m. sausio 1 d. iki sausio 31 d.“) neturi reikšmės, nes ginčijamame sprendime *Parker-Hannifin* atsakomybė už minėtą laikotarpį nebuvo pripažinta.
- 70 Dėl to, kad Bendrasis Teismas norėjo nurodyti aplinkybę, jog *Parker ITR* dalyvavimas darant pažeidimą, kaip pripažinta skundžiamame sprendime, truko mėnesiu ilgiau nei *Parker-Hannifin* atveju, Komisija tvirtina, kad ši aplinkybė nepateisina sumažinimo. Iš tikrųjų, atsižvelgiant į 2006 m. gairių, kurios buvo taikomos visiems ginčijamo sprendimo adresatams ir kuriomis Bendrasis Teismas rėmėsi skundžiamame sprendime, 24 punkto antrame sakinyje nustatytą apvalinimo metodą, į šį dalyvavimo darant pažeidimą mėnesio skirtumą negali būti atsižvelgta nustatant bazinį baudos dydį. Vis dėlto dėl šio motyvo sumažindamas baudą Bendrasis Teismas pažeidė diskriminacijos draudimo principą.
- 71 Komisijos nuomone, Bendrasis Teismas turėjo bent motyvuoti priežastis, dėl kurių nukrypo nuo šio metodo.
- 72 Pirmiausia atsakovės apeliaciniame procese primena, jog dėl to, kad skundžiamas sprendimas buvo priimtas per procedūrą, susijusią tik su jomis, Bendrasis Teismas, įgyvendindamas savo neribotą jurisdikciją, iš principo nebuvo saistomas Komisijos taikyto baudų apskaičiavimo metodo.
- 73 Sumažindamas *Parker ITR* baudos dalį, už kurią *Parker-Hannifin* laikoma solidariai atsakinga, Bendrasis Teismas tinkamai atsižvelgė į tai, kad jos dalyvavimas, kaip *Parker ITR* patronuojančiosios bendrovės, darant pažeidimą truko mėnesiu trumpiau nei tiesioginis jos dukterinės bendrovės dalyvavimas. Kitoks požiūris būtų *Parker-Hannifin* diskriminacija.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 74 Dėl Komisijos sprendimų, kuriais skiriama bauda už konkurencijos taisyklių pažeidimą, teisminės kontrolės pažymėtina, kad ją papildo neribota jurisdikcija, kuri Sąjungos teismui suteikta Reglamento Nr. 1/2003 31 straipsniu. Ši jurisdikcija, be paprastos baudos teisėtumo kontrolės, teismui suteikia teisę pakeisti Komisijos vertinimą savuoju, todėl panaikinti, sumažinti ar padidinti skirtą vienkartinę ar periodinę baudą (žr., be kita ko, Sprendimo *KME Germany ir kt. / Komisija*, C-389/10 P, EU:C:2011:816, 130 punktą ir nurodytą teismų praktiką).
- 75 Siekdamas įvykdyti kontrolės pasinaudojant neribota jurisdikcija, kaip tai suprantama pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnį, reikalavimus dėl baudos, Sąjungos teismas, įgyvendindamas SESV 261 ir 263 straipsniuose numatytus įgaliojimus, turi išnagrinėti visus su teisės ir fakto klausimais susijusius kaltinimus, kuriais siekiama parodyti, kad baudos dydis neatitinka pažeidimo sunkumo ir trukmės (Sprendimo *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 200 punktas).

- 76 Vis dėlto šios neribotos jurisdikcijos įgyvendinimas neprilygsta patikrinimui savo iniciatyva, o procesas vyksta pagal rungimosi principą. Būtent ieškovas iš principo turi nurodyti su ginčijamu sprendimu susijusius ieškinio pagrindus ir pateikti įrodymų šiems pagrindams pagrįsti (žr., be kita ko, Sprendimo *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija*, EU:C:2014:2062, 213 punktą ir nurodytą teismų praktiką).
- 77 Be to, kaip savo išvados 113 punkte priminė generalinis advokatas, įgyvendindamas savo neribotą jurisdikciją Bendrasis Teismas yra ribojamas tam tikrų reikalavimų. Šie reikalavimai visų pirma apima pareigą nurodyti motyvus, įtvirtintą Teisingumo Teismo statuto, kuris, remiantis šio statuto 53 straipsnio pirma pastraipa, taikomas ir Bendrajam Teismui, 36 straipsnyje, ir pareigą paisyti vienodo požiūrio principo. Įgyvendinant neribotą jurisdikciją ir nustatant įmonėms skirtų baudų dydžius negali būti diskriminuojamos tam tikros konkurencijos taisyklių pažeidimą dariusios įmonės (Sprendimo *Sarrió / Komisija*, C-291/98 P, EU:C:2000:631, 97 punktą).
- 78 Nagrinėjamu atveju Komisija ginčijamame sprendime konstatavo, kad *Parker ITR* dalyvavo kartelyje nuo 1986 m. balandžio 1 d. iki 2007 m. gegužės 2 d., o *Parker-Hannifin* – nuo 2002 m. sausio 31 d. iki 2007 m. gegužės 2 d. Todėl Komisija *Parker ITR* skyrė 25 610 000 eurų baudą, patikslinusi, kad iš šios sumos *Parker-Hannifin* yra bendrai ir solidariai atsakinga už 8 320 000 eurų sumokėjimą. Kaip matyti, be kita ko, iš ginčijamo sprendimo 448 punkto, tai, kad *Parker-Hannifin* solidari atsakomybė buvo nustatyta tik dėl dalies *Parker ITR* skirtos baudos, galima paaiškinti tuo, kad remiantis 2006 m. gairių 24 punkto pirmu sakiniu taikomas dauginimo koeficientas, lygus dalyvavimo darant pažeidimą metų skaičiui, kiekvienai iš šių bendrovių buvo skirtingas.
- 79 Savo ieškinyje *Parker ITR* ir *Parker Hannifin* ginčijo ginčijamame sprendime jų atžvilgiu nustatytą dalyvavimo darant pažeidimą trukmę ir prašė Bendrojo Teismo dėl to sumažinti joms minėtų sprendimu skirtą baudą.
- 80 Išnagrinėjęs *Parker ITR* ir *Parker-Hannifin* pateiktus ieškinio pagrindus ir įrodymus Bendrasis Teismas visų pirma nusprendė, kad *Parker ITR* atveju negali būti konstatuotas pažeidimas iki 2002 m. sausio 1 d. Todėl jis taip pat panaikino *Parker ITR* ir *Parker-Hannifin* ginčijamame sprendime skirtos baudos padidinimą dėl *Parker ITR* vaidinto kartelio organizatorės vaidmens nuo 1999 m. birželio mėn. iki 2001 m. rugsėjo mėn.
- 81 Paskui pasinaudojęs savo neribota jurisdikcija jis sumažino *Parker ITR* skirtą baudą iki 6 400 000 eurų sumos, kurios adekvatumo Komisija neginčija.
- 82 Tame etape Bendrasis Teismas pagal *Parker-Hannifin* reikalavimus turėjo perskaiciuoti, dėl kokios *Parker ITR* naujai nustatytos baudos dalies sumokėjimo minėta bendrovė turėjo būti pripažinta bendrai ir solidariai atsakinga.
- 83 Šiuo tikslu Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 257 punkte rėmėsi jam pateiktame ieškinyje neginčyta ir skundžiamame sprendime patvirtinta aplinkybe, kad *Parker-Hannifin*, kaip patronuojančioji bendrovė, negalėjo būti pripažinta atsakinga už pažeidimą laikotarpiu nuo 2002 m. sausio 1 iki sausio 31 d. Todėl, ir priešingai, nei tvirtina Komisija, negalima priekaištauti Bendrajam Teismui nusprendus *ultra petita*.
- 84 Vis dėlto reikia pažymėti, kad nustatydamas 6 300 000 eurų sumą, už kurios sumokėjimą *Parker-Hannifin* buvo pripažinta bendrai ir solidariai atsakinga su *Parker ITR*, Bendrasis Teismas nesirėmė jokia kita informacija, galinčia patvirtinti motyvus.
- 85 Tokiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad Bendrasis Teismas nepateikė informacijos, leidžiančios, pirma, suinteresuotiesiems asmenims sužinoti priežastis, dėl kurių jis nustatė tokį baudos dydį, taikytiną *Parker-Hannifin*, ir, antra, Teisingumo Teismui – vykdyti sumažinto dydžio teisėtumo kontrolę, visų pirma atsižvelgiant į Komisijos nurodytą vienodo požiūrio principo laikymąsi.

- 86 Todėl reikia pripažinti pagrįstu Komisijos grindžiant apeliacinį skundą nurodytą antrąjį pagrindą, kiek jis susijęs su pareigos motyvuoti pažeidimu.
- 87 Taigi skundžiamas sprendimas turi būti panaikintas tiek, kiek jo 257 punkte nepateikdamas jokių motyvų Bendrasis Teismas 100 000 eurų sumažino baudą už kurios sumokėjimą *Parker-Hannifin*, kaip patronuojančioji bendrovė, turėjo būti pripažinta bendrai ir solidariai atsakinga su *Parker ITR*.

Dėl atsakovių apeliaciniame procese argumentų, susijusių su Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies pažeidimu

Šalių argumentai

- 88 Savo atsiliepime į apeliacinį skundą atsakovės apeliaciniame procese teigia, kad jei pirmasis apeliacinio skundo pagrindas būtų pripažintas pagrįstu, baudos dalis, už kurios sumokėjimą *Parker ITR* galėtų būti pripažinta vienintelė atsakinga, pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalį negali viršyti 10 % jos apyvartos paskutiniiais iki ginčijamo sprendimo priėmimo buvusiais ūkiniais metais.
- 89 Šiuo klausimu jos primena, kad iki 2002 m. sausio 31 d. *Parker ITR* ir *Parker-Hannifin* buvo dvi atskiros įmonės. Dėl šios priežasties pateikdamos aštuntąjį ieškinio pagrindą jos Bendrajam Teismui nurodė, kad siekiant nustatyti 10 % maksimalią ribą, taikytiną baudos sumai, už kurią yra atsakinga tik *Parker ITR* už laikotarpį iki 2002 m. sausio 31 d., priešingai, nei ginčijamame sprendime nurodo Komisija, reikėjo atsižvelgti tik į *Parker ITR* 2008 m. apyvartą, o ne į tų metų konsoliduotą *Parker-Hannifin* grupės apyvartą. Atsakovės apeliaciniame procese priduria, kad tai patvirtina generalinio advokato M. Wathelet išvada byloje, kurioje priimtas Sprendimas *YKK ir kt. / Komisija* (C-408/12 P, EU:C:2014:66, 96–145 punktai).
- 90 Per posėdį Komisija nurodė, kad šie argumentai turi būti atmesti kaip nepriimtini dėl to, jog nebuvo išdėstyti pateikiant priešpriešinį apeliacinį skundą. Atsakovės apeliaciniame procese atsikirtu nurodydamos, kad Bendrasis Teismas skundžiamame sprendime šiuo klausimu nepateikė atsakymo.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 91 Pagal 2012 m. lapkričio 1 d. įsigaliojusio Procedūros reglamento 172 straipsnį bet kuri iš atitinkamos Bendrojo Teismo nagrinėtos bylos šalių, turinti suinteresuotumą, kad apeliacinis skundas būtų patenkintas arba atmestas, gali per du mėnesius nuo apeliacinio skundo įteikimo pateikti į jį atsiliepimą. Be to, Procedūros reglamento 176 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad 172 straipsnyje nurodytos šalys per terminą, kuris atitinka atsilipti į apeliacinį skundą nustatytą terminą, gali pateikti priešpriešinį apeliacinį skundą. Galiausiai minėto reglamento 176 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad priešpriešinis apeliacinis skundas turi būti pateiktas atskiru dokumentu, skirtingu nei atsiliepimas į apeliacinį skundą.
- 92 Norint nustatyti, ar pastaroji nuostata taikoma esant tokiai situacijai, pirmiausia reikia išsiaiškinti, ar Bendrasis Teismas skundžiamame sprendime nagrinėjo ir išsprendė *Parker ITR* ir *Parker-Hannifin* iškeltą teisės klausimą.
- 93 Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad skundžiamo sprendimo 227 punkte Bendrasis Teismas iš pradžių rėmėsi savo Sprendimu *Tokai Carbon ir kt. / Komisija* (EU:T:2005:220); būtent šiuo sprendimu jis rėmėsi sprendžiamas panašų teisės klausimą savo Sprendime *YKK ir kt. / Komisija* (T-448/07, EU:T:2012:322, 193 punktas), dėl kurio buvo pateiktas apeliacinis skundas, – jį savo atsiliepime į apeliacinį skundą nurodė atsakovės nagrinėjamoje byloje.

- 94 Paskui skundžiamo sprendimo 228 punkte Bendrasis Teismas aštuntąjį ieškinio pagrindą pripažino nepagrįstu, kiek jis susijęs su pažeidimo laikotarpiu po 2002 m. sausio 1 d., įskaitant laikotarpį nuo 2002 m. sausio 1 d. iki sausio 31 d., kai *ITR Rubber* dar nepriklausė *Parker-Hannifin* grupei.
- 95 Bendrojo Teismo pateiktas vertinimas atspindi skaičiavimo metode, kurį jis naudojo perskaičiuodamas *Parker ITR* skirtingą baudą, ir skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 3 punkte, kuriame jis neatskyrė 2002 m. sausio 1 d.–sausio 31 d. laikotarpio nuo po šios datos ėjusio laikotarpio.
- 96 Todėl reikia konstatuoti, kad nagrinėdamas aštuntąjį ieškinio pagrindą Bendrasis Teismas išanalizavo ir išsprendė *Parker ITR* ir *Parker-Hannifin* iškeltą teisės klausimą, atmesdamas jų argumentus.
- 97 Tokiomis aplinkybėmis, kadangi atsakovės apeliaciniame procese atskiru nuo atsiliepimo į apeliacinį skundą dokumentu, kaip reikalaujama pagal Procedūros reglamento 176 straipsnio 2 dalį, nepateikė priešpriešinio apeliacinio skundo dėl Bendrojo Teismo vertinimo nagrinėjant jų ieškinio aštuntąjį pagrindą, jų argumentai, susiję su Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 1 dalies taikymu, turi būti atmesti kaip nepriimtini.
- 98 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta konkrečiai šio sprendimo 55, 66, 67 ir 87 punktuose, reikia panaikinti skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 1, 2 ir 3 punktus.

Dėl ieškinio Bendrajame Teisme

- 99 Pagal Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmą pastraipą, jei Teisingumo Teismas panaikina Bendrojo Teismo sprendimą, jis gali pats paskelbti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima daryti, arba grąžinti bylą Bendrajam Teismui.
- 100 Šiuo atveju Teisingumo Teismas mano negalintis priimti galutinio sprendimo dėl ginčo, nes norint įvertinti, ar Komisija pagrįstai ginčijamame sprendime taikė ekonominio teštinumo principą atsakovių apeliaciniame procese atžvilgiu, reikia pirmiausia išnagrinėti, ar pastarųjų ieškinyje Bendrajame Teisme nurodytų aplinkybių pakanka paneigti prezumpciją, kad *ITR SpA*, kaip patronuojančioji bendrovė, kuriai priklauso visas *ITR Rubber* kapitalas, darė lemiamą įtaką savo dukterinės bendrovės elgesiui.
- 101 Todėl reikia grąžinti bylą Bendrajam Teismui, kad jis priimtų sprendimą dėl esmės.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 102 Kadangi byla grąžintina Bendrajam Teismui, reikia atidėti su šiuo apeliaciniu procesu susijusių bylinėjimosi išlaidų klausimo nagrinėjimą.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

- 1. Panaikinti Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimo *Parker ITR ir Parker-Hannifin / Komisija* (T-146/09, EU:T:2013:258) rezoliucinės dalies 1, 2 ir 3 punktus.**
- 2. Grąžinti bylą Europos Sąjungos Bendrajam Teismui, kad šis priimtų sprendimą dėl ieškinio pagrįstumo.**
- 3. Atidėti klausimo dėl bylinėjimosi išlaidų nagrinėjimą.**

Parašai.